

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3427/25
27.8.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиоца “KENTKART SOUTHEAST EUROPE” d.o.o. Beograd, са седиштем у Београду, ул. Макензијева бр.24, чији је пуномоћник Маја Марјановић, адвокат из Београда, ул. Проте Матеје бр.11, против тужених Дома здравља Дољевац, ул. Др Михајла Тимотијевића бр.6 и АА из ..., чији је пуномоћник Милан Мелајац, адвокат из Земуна, ул. Главна бр.20, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 2139/19 од 12.09.2022. године, исправљеној решењем истог суда П 2139/19 од 04.03.2025. године, у седници одржаној дана 27.8.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 2139/19 од 12.09.2022. године, исправљена решењем истог суда П 2139/19 од 04.03.2025. године, у ставу другом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 2139/19 од 12.09.2022. године, исправљене решењем истог суда П 2139/19 од 04.03.2025. године ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да су исправе и то Потврда о наступању привремене спречености за рад запосленог у смислу прописа о здравственом осигурању издата од стране Дома здравља Дољевац бр.51 од 28.10.2015. године, као и Извештај о привременој спречености за рад издат од стране Дома здравља Дољевац 30.10.2015. године неистините, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 99.750,00 динара.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу побијајући је у ставу другом и трећем изреке, из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући правилност пресуде у ожалбеном делу у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужиоца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности нити се жалбом основано указује на постојање неке друге битне повреде која је била или могла бити од утицаја на правилност ожалбене пресуде. Неосновано се жалбом указује да је у спроведеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, јер су у одлуци дати довољни, јасни и непротивречни разлози о одлучним чињеницама.

Из стања у списима предмета и према чињеничном утврђењу првостепеног суда следи да је тужена АА била у радном односу на неодређено време код тужиоца по основу Уговора о раду бр.ХР 804 од 02.07.2013. године, Анекса бр.1 од 01.08.2013. године, Анекса бр.2 од 01.02.2014. године, Анекса бр.3 од 01.10.2014. године и Анекса бр.4 од 02.03.2015. године. Током трајања радног односа тужена АА је одсуствовала са рада у периоду од 28.10.2015. године до 30.10.2015. године, и за наведени период је тужиоцу доставила Потврду о наступању привремене спречености за рад запосленог у смислу прописа Закона о здравственом осигурању издате од стране Дома здравља Дољевац бр.51 од 28.10.2015. године, као и Извештај о привременој спречености за рад издато од стране истог Дома здравља 30.10.2015. године. Тужилац је дана 20.11.2015. године упутио допис Дому здравља Дољевац у коме је између осталог навео да издата Потврда не садржи факсимил лекара, те да је нечитак печат здравствене установе и слабо видљив. Такође је затражена информација да ли тужена АА у тој установи, има отворен здравствени картон изабраног лекара. Истог дана тужилац се обратио дописом и Дому здравља “др Милутин Ивковић” Палилула у Београду, с обзиром да тужена АА има пребивалиште на територији Града Београда, од кога је добио одговор да тужена има здравствени картон у наведеној установи под бројем ... и то код изабраног лекара др ББ, специјалисте опште медицине, као и да је последња посета изабраном лекару од стране тужене АА, евидентирана дана 7.9.2015. године. Дом здравља Дољевац је одлуком директора Дома здравља образовао посебну комисију и спровео ванредни унутрашњи стручни надзор поводом предметног захтева тужиоца и након спроведеног унутрашњег надзора поднео је извештај о спроведеној унутрашњој провери квалитета стручног рада 21.12.2016. године, у коме је наведено да се тужена АА јавила у здравствену станицу Пуковац (амбуланта ДЗ Дољевац) дана 28.10.2015. године, да је уредно евидентирана у протокол пролазних пацијената, дата јој посебна дијагноза, те да је уредно обавештена о даљој процедури. Тужилац се ради утврђивања валидности, односно законитост поднетих исправа обратио и здравственој инспекцији Министарства здравља, Одсек за здравствену инспекцију Ниш, који је извршио инспекцијски надзор у Дому здрављу Дољевац, амбуланта опште медицине у Пуковцу и о истом дописом од 09.02.2016. године обавестио овде тужиоца, да се дана 28.10.2015. године АА због болести обратила лекару опште медицине, када је прегледана, добила је рецепт за терапију коју је подигла и Потврду о очекиваној привременој спречености за рад због болести.

У протоколу пацијената Дома здравља Дољевац од 30.10.2015. године,

евидентниран је контролни преглед и издавање дознака за тужену АА, али и напомена да се пацијенткиња јави изабраном лекару – "ради контроле и регулисања боловања". Инспекцијском надзору била је присутна и др ВВ за коју је инспектор утврдио да је издала спорну Потврду о привременој спречености за рад број 51 од 28.10.2015. године Дома здравља Дољевац, а у закључку обавештења здравствена инспекција је навела да је евидентно да је туженој АА због болести благовремено продужена здравствена заштита у здравственој установи, ван њене матичне филијале Републичког фонда за здравствено осигурање, као и да је ординирајући лекар издала дознаку са напоменом да се пацијенткиња обрати свом изабраном лекару ради контроле и регулисања боловања. Тужилац је, изражавајући сумњу у валидност достављене Потврде и Извештаја о привременој спречености за рад, донео решење о отказу уговора о раду туженој АА бр.ХР 211 дана 18.02.2016. године, а због постојања оправданог разлога који се односи на радну способност запослене и њеног понашања и то услед злоупотребе права на одсуство због привремене спречености за рад, те услед неоправданог изостанка са рада у трајању од три дана непрекидно током календарске године и због повреде радне дисциплине. Тужена АА је водила судски поступак против тужиоца за поништај наведеног решења, те је пресудом Првог основног суда у Београду ПП 694/16 од 25.05.2017. године усвојен тужбени захтев овде тужене АА и поништено је као незаконито решење туженог, овде тужиоца ХР бр.211 од 18.02.2016. године, којим је овој туженој отказан уговор о раду од 02.07.2013. године, те исти обавезан да тужиљу, овде тужену АА, врати на рад на посао који одговара њеној школској спреми, која пресуда је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3516/17 од 11.10.2018. године, а пресудом Врховног касационог суда Рев2 4174/19 од 07.10.2020. године одбијена, као неоснована, ревизија туженог, овде тужиоца, изјављена против другостепене пресуде.

Како тужена АА није издавалац предметних исправа, то је првостепени суд одбио тужбени захтев у односу на ову тужену, налазећи да иста није пасивно легитимисана у овој правној ствари. Супротно жалбеним наводима тужиоца и по оцени овог суда, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев у односу на тужену АА, правилном применом материјалног права, јер иста није издавалац спорних исправа, те није пасивно легитимисана у овој правној ствари, те за своју одлуку у том делу, дао разлоге које у свему као правилне и аргументоване прихвата и овај суд као другостепени, те побијану пресуду у овом делу детаљно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП.

Првостепени суд је ожалбеном пресудом одбио тужбени захтев тужиоца и у односу на туженог Дом Здравља Дољевац оценивши да у доношењу одлуке суд може само утврдити да ли исправа потиче или не потиче од онога ко је у исправи означен као њен издавалац, те да се правна заштита која се пружа у овој ситуацији тиче само аутентичности потписа издаваоца исправа, а не и њене садржине, те с обзиром да је међу парничним странкама неспорно да је тужени Дом здравља Дољевац издавалац спорне Потврде и Извештаја, при том имајући у виду да је садржина предметних исправа била предмет оцене суда у поступку ПП 694/16, у радном спору који је тужена АА водила против послодавца, овде тужиоца, ради отказа уговора о раду.

Правилна је одлука првостепеног суда и у односу на туженог ДЗ Дољевац, јер је правилно првостепени суд применио одредбу члана 194 и 238 ЗПП-а.Чињеничним

наводима тужбе и доказима приложеним уз тужбу, тужилац је тврдио да су неистините исправе и то Потврда о наступању привремене спречености за рад запосленог у смислу прописа о здравственом осигурању издата од стране Дома здравља Дољевац бр.... од дана 28.10.2015. године, као и Извештај о привременој спречености за рад издатог од стране истог Дома здравља од 30.10.2015. године, а с разлога што исте исправе, које је послодавцу, овде тужиоцу, доставила тужена АА, правдајући тиме одсуство са рада у периоду од 28.10.2015. године до 30.10.2015. године, нису издате од стране органа који је надлежан за њихово издавање у смислу одредаба Закона о здравственом осигурању и одредаба Правилника о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања, односно да су исте издате од стране ненадлежног органа – лекара који није изабрани лекар туженој АА, те да су неистините саме по себи јер су издате од стране органа који није надлежан за њихово издавање. Правни интерес за подношење ове тужбе тужилац је правдао интересом да се утврди непостојање оправдања за привремену спреченост за рад друготужене у трајању од 3 радна дана, односно јер је она покренула поступак за накнаду штете услед незаконитог престанка радног односа.

Одредбом члана 194. став 1 и 2 ЗПП-а прописано је да тужилац може у тужби да тражи да суд само утврди постојање, односно непостојање неког права или правног односа, повреду права личности или истинитост, односно неистинитост неке исправе. Тужба за утврђење може да се поднесе ако тужилац има правни интерес да суд утврди постојање, односно непостојање неког спорног права или правног односа, пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа или истинитост односно неистинитост неке исправе, или ако тужилац има неки други правни интерес.

Одредбом члана 238. ЗПП-а прописано је да исправа коју је у прописаном облику издао надлежни државни и други орган у границама својих овлашћења, као и исправа коју је у таквом облику издала, у вршењу јавних овлашћења, друга организација или лице (јавна исправа), доказује истинитост онога што се у њој потврђује или одређује. Доказну снагу из става 1. овог члана има и друга исправа која је посебним прописима у погледу доказне снаге изједначена са јавним исправама. Дозвољено је да се доказује да су у јавној исправи неистинито утврђене чињенице или да је исправа неправилно састављена.

Правилна је оцена првостепеног суда да се тужба за утврђење истинитости или неистинитости неке исправе ограничава на утврђење да ли исправа потиче или не потиче од онога који је у исправи означен као њен издавалац па се правна заштита која се пружа у тој ситуацији тиче аутентичности потписа и издаваоца, а не њене садржине. Током поступка тужилац није оспоравао да је тужени издавалац исправе нити да исправа потиче од туженог, већ је тврдио да је исправа неистинита сама по себи јер је издата од органа који није надлежан за њено издавање.

Питање надлежности органа за издавање исправе, односно да ли је за издавање исправе био надлежан ДЗ Дољевац или ДЗ Палилула не може бити предмет испитивања у парничном поступку по тужби за утврђење, већ може бити евентуално предмет неког управног поступка.

Ово јер начин издавања и садржај потврде о наступању привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању споразумно прописују министар и

министар надлежан за здравље сагласно одредби члана 103 став 6 Закона о раду (Сл. Гласник РС 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14), права из обавезног здравственог осигурања су регулисана одредбама Закона о здравственом осигурању (“Службени гласник РС”, бр.107/05, 109/05 и 57/11), те је један од послова изабраног лекара утврђених чланом 151 овог закона утврђивање привремене спречености за рад због болести и повреде осигураника до 30 дана спречености за рад, а Правилником о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања (“Службени гласник РС”, бр. 10/10, 18/10-испр., 46/10, 52/10-испр., 80/10, 60/11-Одлука УС и 1/13) се ближе уређује начин и поступак остваривања права осигураних лица из обавезног здравственог осигурања, услови и начин коришћења здравствене заштите и других права из обавезног здравственог осигурања код изабраног лекара, начин и поступак слободног избора изабраног лекара, односно промене изабраног лекара као и начин додељивања, коришћења и контроле јединственог идентификационог броја изабраног лекара.

Са друге стране утврђивање истинитости садржине неке исправе такође не може бити предмет испитивања по тужби за утврђење из члана 194 ЗПП-а већ може да буде само предмет доказног поступка у спору поводом остваривања одређеног субјективног права, а не и тужбе за утврђење. Неспорно је да је садржина ове исправе била предмет доказног поступка у радном спору у коме је цењена законитост решења о отказу датом туженој услед злоупотребе права на одсуство због привремене спречености за рад, те услед неоправданог изостанка са рада у трајању од три дана непрекидно током календарске године и због повреде радне дисциплине, у коме је правноснажно поништено као незаконито решење туженог, овде тужиоца ХР бр.211 од 18.02.2016. године, којим је овој туженој отказан уговор о раду од 02.07.2013. године, те исти обавезан да тужилу, овде тужену АА, врати на рад на посао који одговара њеној школској спреми, која пресуда је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3516/17 од 11.10.2018. године, а пресудом Врховног касационог суда Рев2 4174/19 од 07.10.2020. године одбијена, као неоснована, ревизија туженог, овде тужиоца, изјављена против другостепене пресуде, то правни став првостепеног суда у целисти прихвата апелациони суд.

Осим тога, тужилац није доказао постојање правног интереса као неопходног услова за подношење ове тужбе, наводима да је правни интерес тужиоца да утврди непостојање оправдања за привремену спреченост за рад тужене у трајању од 3 радна дана, с обзиром да је у поступку у коме је једино могла бити оцењена садржина дате потврде иста цењена као истинита, те правноснажно поништено решење о отказу уговора о раду, која одлука је потврђена и по ревизији.

Чак и када би се могла утврђивати неистинитост садржине потврде због ненадлежности органа, отказ уговора о раду из члана 179 став 1 тачка и ст. 2. и 3. Закона о раду послодавац може дати запосленом у року од годину дана од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа, па тужилац није доказао постојање правног интереса за подношење ове тужбе, јер је сагласно члану 184 Закона о раду протекао рок за давање отказа овде туженој због истих чињеница, због којих јој је већ дат отказ, а за који је правноснажно и по ванредном правном средству утврђено да је незаконит.

Осим тога, како се не ради о претходном правном питању које је решено у

радном спору, јер се по тужби за утврђење не може утврђивати неистинитост садржине, већ само у поступку за заштиту права који је правноснажно окончан, то не постоји правни интерес тужиоца ни са становишта евентуалног разлога за понављање поступка. Наведено посебно није од утицаја на поступак за накнаду штете услед незаконитог престанка радног односа који је логична последица правноснажно окончаног поступка којим је поништено решење о отказу овде туженој.

Код одређеног донета тужбе за утврђење неистинитости исправа, односно имајући у виду одсуство правног интереса за подношење ове тужбе, без утицаја су и жалбени наводи којима се оспорава правни став првостепеног суда, те указује да првостепени суд није ценио мишљење Министарства здравља.

Разлози другостепеног суда су дати у складу са актуелном праксом Европског суда за људска права по којој другостепени суд може навести сопствене разлоге за одлуку у циљу давања образложене одлуке и права на правично суђење у складу са чланом 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („ Сл. лист СЦГ – међународни уговори“, бр. 9/03, 5/05 и 7/05 – испр.и „Службени гласник РС – Међународни уговори 12/10) - пресуда ЕСЈП од 27.септембра 2001.године, *Hirvisaari v. Finland* (49684/99, § 30-33).

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

С обзиром на исход спора и постигнути успех странака, потврђена је и одлука о трошковима поступка, који су туженој АА досуђени и одмерени правилном применом одредбе чланова 150, 153, 154 и 163 ЗПП-а, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећих у време доношења одлуке.

Са свега изложеног, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у ставу првом изреке пресуде, а како жалилац није успео у другостепеном поступку, на основу члана 165 у вези члана 153 ЗПП-а, као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић